

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și a Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și a Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii.

Cadrul normativ actual referitor la prevenirea și combaterea violenței domestice și la alocația de stat pentru copii, se impune de urgență a fi modificat și completat, ca urmare a identificării unor vulnerabilități ale legislației care au drept consecință dificultăți în a asigura aplicabilitatea practică a legii, la realitatea socială, în cazurile de protecție a copilului. Datorită acestor vulnerabilități existente în legislație, copilul este lipsit de protecția acordată de către stat în situația în care, minor fiind, este de multe ori victimă sau victimă colaterală a fenomenului de violență domestică declanșat între părinții săi.

Constituția României în art. 49 intitulat - *Protecția copiilor și a tinerilor* menționează în alin. (1) - “Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor” iar în alin. (2) - “Statul acordă alocații pentru copii (...). Alte forme de protecție socială a copiiiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.” Cu toate acestea, actualele reglementări ale Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și ale Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii sunt, în opinia noastră, incomplete și deficitare în raport cu ceea ce se întâmplă în realitatea socială, în viața reală, atunci când are loc violența domestică.

Potrivit art. 3 al Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, se definește violența domestică ca fiind: “orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială, spirituală sau cibernetică, care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima”.

Referitor la **alocația de stat**, concepția legii este că, aceasta este o formă de ocrotire a statului acordată tuturor copiilor, fără discriminare, titular al acesteia fiind însuși copilul. Însă, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, aceasta se plătește: ”unuia dintre părinți pe baza acordului acestora, sau în caz de neînțelegere, pe baza deciziei autorității tutelare ori a hotărârii judecătorești, părintelui cărui i s-a încredințat copilul spre creștere și educare”.

În realitatea socială însă, având în vedere cazuistica în aplicarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, la nivelul

Serviciilor Publice de Asistență Socială (SPAS), deși victime ale violenței domestice pot fi atât femei cât și bărbați, s-au constatat de multe ori situații în care victimele violenței în familie sunt femei. În acest caz, victimei violenței domestice, respectiv mamei minorilor, pe baza ordinului de protecție emis de instanță, i se încredințează minorul/ minorii sau se stabilește domiciliul acestuia/acestora (la locuința mamei).

Ca urmare a violenței domestice, cele mai multe astfel de victime sunt nevoite să părăsească domiciliul familial împreună cu copiii și sunt adesea lipsite de mijloace materiale / financiare / locative, motiv pentru care considerăm necesară modificarea legislativă propusă. Această propunere legislativă o apreciem, în plus, atât legală cât și oportună, fiind o măsură de ajutor și protecție oferită minorilor și care respectă principiul ”*interesului superior al copilului*” și, în același timp, este o măsură venită în sprijinul părintelui, victimă a violenței domestice, care are responsabilitatea îngrijirii minorului/minorilor.

Propunerea legislativă are ca **scop** principal așadar, ajutorul oferit de stat părintelui care se ocupă efectiv de copii.

În practică s-a constatat faptul că în cazurile de violență domestică, atunci când mama, victima a violenței domestice, este obligată să părăsească locuința familială împreună cu minorul/minorii, aceasta se adăpostește împreună cu copiii la unități de asistență socială, respectiv Centre (Adăposturi) pentru victimele violenței în familie. În aceste situații, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (A.N.P.I.S.) refuză de cele mai multe ori să transfere alocația copiilor de pe numele tatălui pe numele mamei deoarece, cu toate că mama are ordin de protecție emis de către instanța de judecată prin care i se încredințează minorul/ minorii sau se stabilește reședința minorului/minorilor la mamă, aceasta nu deține și o hotărâre judecătorească definitivă de încredințare a minorului/ minorilor.

Mai mult, Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, prevede la art. 7 alin. (1) că: ”Persoanele cărora li se face plata alocației de stat pentru copii sunt obligate să comunice orice schimbare în privința componenței familiei sau a domiciliului/reședinței care poate determina încetarea sau modificarea acordării drepturilor de alocație de stat pentru copii, în termen de cel mult 15 zile de la apariția acesteia (...).”

Ori, în practica Serviciilor Publice de Asistență Socială s-a observat că, dimpotrivă, părintele (agresor în interiorul fenomenului de violență domestică), care intră sub incidența ordinului de restricție (agresorul), încasează în continuare alocația copilului/copiilor (cu titlu necuvenit) și nu comunică autorităților competente schimbarea componenței familiei sale, apărută ca urmare a faptului că celălalt părinte (victimă în interiorul fenomenului de violență în familie) a părăsit locuința familială împreună cu minorul/minorii.

Referitor la **ordinul de protecție emis de instanță** și sub acest aspect s-a constatat faptul că legislația existentă, Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și

combaterea violenței domestice a reglementat, potrivit art. 38 din lege, doar cu privire la: ”reintegrarea victimei în locuința familială, limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune, cazarea/plasarea victimei într-un centru de asistență, obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, interzicerea oricărui contact cu victima, încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora dar NU a reglementat ce se întâmplă cu alocația de stat pentru copii în cazul violenței domestice. Astfel, în prezent, ordinul de protecție emis de către instanța de judecată nu prevede ca măsură sau obligație, încasarea alocației pentru copii de către cel (părintele) desemnat de către instanța de judecată să aibă grijă efectiv de copii.

Având în vedere interesul superior al copilului și în considerarea faptului că această propunere legislativă se referă la situații sociale, vizează interesul general public, cu repercusiuni directe asupra copiilor care NU primesc alocația de stat în cazurile de violență în familie identificate, deși li se cuvine de drept, apreciem că se impune de urgență modificarea legislației aplicabile, astfel:

Art. I. - Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 367 din 29 mai 2003, republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 948 din 15 octombrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După alineatul (j) al articolului 38 se introduce un nou alineat, alin. (k) cu următorul cuprins:

„(k) încasarea alocației de stat pentru minori, de către părintele căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare sau la care s-a stabilit reședința acestuia.”

Măsura referitoare la încasarea alocației de stat pentru minori urmează a fi dispusă de către instanța de judecată care a fost sesizată printr-o cerere de emiteră a ordinului de protecție și stabilește posibilitatea părintelui căruia i s-a încredințat copilul/copiii sau în favoarea căruia instanța a stabilit reședința minorului/minorilor, de a încasa alocația de stat pentru copii, chiar dacă la data sesizării instanței de judecată, aceasta era încasată de către celălalt părinte.

Art. II. - Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr.233 din 28 septembrie 1993, republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 767 din 14 noiembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Alocația de stat pentru copii se plătește unuia dintre părinți pe baza acordului acestora sau, în caz de neînțelegere, pe baza deciziei autorității tutelare ori a hotărârii judecătorești, precum și în baza ordinului de protecție

emis de instanță, părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare sau la care s-a stabilit reședința copilului”.

Prin urmare, această propunere legislativă nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare, ci se schimbă, în cazul violenței domestice, titularul care încasează alocația de stat în numele copilului, și anume părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare sau la care s-a stabilit reședința copilului.

Având în vedere motivele expuse mai sus, concluzionăm că există premisele necesare adoptării acestei inițiative legislative.

Inițiator,

Goleac Nicoleta-Matilda, deputat PSD

Tabel susținători - Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și a Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii

Nr. Crt.	Nume Prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1.	Brucan-Oprea Simona	PSD	
2.	Acuș Florica	PSD	
3.	Ungurean Ioan	PSD	
4.	Intotza Catalina Elena	PSD	
5.	Cioco Vasile	PSD	
6.	Paraschiv Rodica	PSD	
7.	OTESANU ANIELA	PSD	
8.	TĂNĂȘESCU ALINA ELENA	PSD	
9.	PEJA-STEFĂNESCU ELIZA	PSD	
10.	PREDESCU ANA LOREDANA	PSD	
11.	GHIŢĂ DANIEL	PSD	
12.	HUTU ALEXANDRA	PSD	
13.	ADOMNICAI MIRELA	PSD	
14.	SANDU VERONICA	PSD	
15.	STOICA ELENA	PSD	
16.	ANA-MARIA GĂTAUTĂ	PSD	
17.	Floroare Ionel	PSD	

18.	ILIGANU ELAUNIU	PSD	
19.	Cățușiu Steluța	PSD	
20.	GAVRIEȘCU CRISTINA PSD		
21.	FLORETA DANIEL	PSD	
22.	CAMBERA OANA ALEXANDRA	USR	
23.	Isăres Angelica	PNL	
24.	STANESCU VERTUZA	PNL	
25.	LEORGANU LAURENTIU DAN	PNL	
26.	KISS JAKOS	PNL	
27.	NACU SABOTCS	UDMR	
28.	CHIRIUTA VIRGIL-ALIN	PSD	
29.	Janna Nicol. Bistac	PSD	
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			